

DUYURU**Sayı: 2019/063****BURSA, 10.05.2019****Konu:****ELEKTRONİK DEFTER VE BELGE UYGULAMALARI İLE İLGİLİ OLARAK YÜRÜRLÜKTE OLAN TEBLİĞLERİN BİRLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA "ELEKTRONİK DEFTER VE BELGE UYGULAMALARINA İLİŞKİN VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞ TASLAĞI" HAZIRLANMIŞTIR**

Hatırlanacağı üzere Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 yılı içinde e-fatura, e-defter, e-arşiv fatura, e-irsaliye uygulamalarının genişletilmesine ilişkin olarak önemli yenilikler öngören bazı tebliğ taslakları yayınlamıştı.

Bu defa Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından www.gib.gov.tr internet sitesinde yayınlanan duyuruda yer verildiği üzere, yürürlükte bulunan elektronik defter ve belge uygulamalarının;

a) Kapsamının genişletilmesi amacıyla yeni dahil olacak mükellef gruplarının belirlenmesine,

b) Mükelleflerden gelen talepler doğrultusunda mevzuatımıza yeni elektronik belge uygulamalarının (E-sigorta poliçesi, e-sigorta komisyon gider belgesi, e-döviz alım-satım belgesi, e-gider pusulası) dahil edilmesine,

c) Elektronik defter ve belge uygulamalarına ilişkin mevzuatta sadeleştirmeyi ve basitliği sağlamak üzere, bugüne kadar yayınlanmış olan 19 adet Genel Tebliğ yerine tek bir Genel Tebliğ hazırlanmasına,

yönelik "Elektronik Defter ve Belge Uygulamalarına İlişkin Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ Taslağı" hazırlanmıştır.

Söz konusu Genel Tebliğ Taslağı ile yürürlükte bulunan Genel Tebliğde yer alan açıklamalar, elektronik defter ve belge uygulamaları bazında ve sistematik bir yaklaşımla yeniden ele alınmış ve uygulamalara zorunlu olarak dahil olması gereken mükellef grupları ve uygulamalara zorunlu geçiş tarihleri daha önce paylaşılan Tebliğ Taslaklarına ilişkin kamu oyundan gelen görüşler çerçevesinde yenilenmiştir.

Söz konusu Tebliğ Taslağı, öngörülen temel yenilikler ana başlıkları itibariyle aşağıda yer almaktadır. Taslak ile;

1. 2018 veya müteakip yıllar cirosu 5 milyon TL'nı aşan mükelleflerin 01.01.2020 tarihine kadar (2019 ve izleyen yıllar cirosu 5 milyon TL'nı aşan mükelleflerin ise ilgili yılı izleyen ikinci yılın başından itibaren) e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmeleri zorunlu hale getirilmektedir.

- 2.** ÖTV (I) sayılı liste kapsamındaki mallar ile ilgili olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'dan lisans alımı veya ÖTV III sayılı liste kapsamında mükellefiyet tesisini 2019 yılında gerçekleştirenlerin 01.01.2020 tarihinden itibaren, 2020 ve müteakip yıllarda lisans alımı veya ÖTV mükellefiyet tesis edenlerin ise, lisans alımı veya mükellefiyet tesis edildiği ayı izleyen dördüncü ayın başından (bu suretle hesaplanan tarih ile yılsonu tarihi arasındaki sürenin 3 aydan az kalması veya hesaplanan tarihin ertesi yıla sarkması halinde; ertesi yılın başından) itibaren e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmeleri zorunlu hale getirilmektedir.
- 3.** Gümrük Beyannameli mal ihracı faturaları ile yolcu beraberli eşya ihracı faturalarında 01.07.2017 tarihinden itibaren olduğu gibi, e-fatura uygulamasında bulunan mükelleflerin bavul ticareti kapsamında hali hazırda kâğıt ortamda düzenledikleri özel faturaların 01.01.2020 tarihinden itibaren elektronik ortamda ve e-fatura olarak düzenlenmesi zorunlu hale getirilmektedir.
- 4.** Hali hazırda 421 ve 454 Sıra No.lı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında e-fatura ve e-defter uygulamalarına dahil olma zorunluluğu bulunan mükelleflerin, 01.09.2019 tarihine kadar e-arşiv fatura uygulamasına geçmeleri zorunlu hale getirilmektedir (daha önce yayınlanan taslakta e-arşive geçiş tarihi 01.07.2019 olarak öngörülmekte idi).
- 5.** Mal veya hizmetlerin alınması, satılması, kiralanması veya dağıtım işlemlerinin gerçekleştirilmesine aracılık etmek üzere internet ortamında 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan internet reklamcılığı hizmet araçlarının, 01.01.2020 tarihine kadar (2020 ve müteakip hesap dönemlerinden itibaren belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükelleflerin ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde) başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-arşiv uygulamasına geçmeleri zorunlu hale getirilmektedir.
- 6.** 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 5 Milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin Gelir/Kurumlar Vergisi Beyannamelerinin verildiği tarihi izleyen hesap dönemi başından itibaren e-arşiv fatura uygulamasına geçmeleri zorunlu hale getirilmektedir.
- 7.** E-arşiv fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce 01.01.2020 tarihinden itibaren düzenlenecek faturaların vergiler dahil toplam tutarının 50 Bin TL ve üzerinde olması halinde, söz konusu faturaların e-arşiv uygulaması kapsamında "E-Arşiv Fatura" olarak ve Gelir İdaresi Başkanlığı e-arşiv İnternet Portalı üzerinden düzenlenme zorunluluğu getirilmektedir.

8. E-fatura ve e-arşiv fatura uygulamalarına kayıtlı bulunan ve 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin 6.maddesinin 1 numaralı fıkrasında belirtilen şartları sağlayarak Ödeme Kaydedici Cihaz kullanımından muafiyeti bulunan mükellefler tarafından, vergi dahil toplam satış tutarı 500 TL'na kadar (2020 ve izleyen yıllar için bu tutar yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanacaktır) olan perakende mal ve hizmet satışlarına ait düzenlenen e-arşiv faturanın, "müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, vergi dairesi ve hesap numarası" bilgileri yerine, müşterinin adı bölümünde "NİHAİ TÜKETİCİ" açıklamasına yer verilerek düzenlenmesi halinde, düzenlenen söz konusu belgenin perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihaz fişi olarak kabul edilmesi öngörülmektedir.

9. Gelir İdaresi Başkanlığı yapacağı analiz çalışmaları neticesinde, riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük olan mükellefleri veya gerek gördüğü diğer mükellef gruplarını, faaliyet, sektör, ciro ve fatura tutarına bağlı olmaksızın, yazılı bildirim yapmak ve geçiş hazırlıkları için en az 1 ay süre vermek suretiyle e-fatura, e-defter ve e-arşiv fatura uygulamalarına dahil etmeye yetkili kılınmaktadır.

10. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan dağıtım veya tedarik lisansları ile doğal gaz ve elektrik dağıtım ve satış faaliyetinde bulunanlar ile Karayolu Taşıma Yönetmeliği uyarınca M1, M2 ve M3 yetki belgesi alan kargo ve lojistik işletmeleri ile Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan yazılı izin alan mükelleflerin, e-arşiv faturaların düzenlenmesinde ve müşterilere kâğıt ortamda tesliminde, el terminallerini kullanılabilmesi imkanı sağlanmaktadır.

11. Aşağıda belirtilen mükelleflerin 01.01.2020 tarihinden itibaren (daha önce yayınlanan taslakta e-irsaliye geçiş tarihi 01.07.2019 olarak öngörülmekte idi) e-irsaliye uygulamasına dahil olmaları ve düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini e-irsaliye uygulaması kapsamında "E-İrsaliye" olarak düzenlemeleri ve uygulama kapsamındaki mükelleflerden e-irsaliye olarak almaları zorunlu hale getirilmektedir.

a- Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan (EPDK) lisans (bayilik lisansı dahil) alan mükellefler,

b- Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (III) sayılı listedeki malların imal, inşa, ithalini ve ana bayi/distribütör şeklinde pazarlamasını gerçekleştiren mükellefler,

c- Maden Kanunu kapsamında düzenlenen işletme ruhsatı/sertifika sahipleri ve işletme ruhsatı/sertifika sahipleri ile yaptıkları sözleşmeye istinaden maden üretim faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişi mükellefler,

d- 4634 sayılı Şeker Kanunu'nun 2 nci maddesinin (e) bendinde tanımına yer verilen şekerin (Beyaz şeker (standart, rafine küp ve kristal şeker), yarı beyaz şeker, rafine şeker, ham şeker ve kahverengi şeker olarak sınıflandırılan, pancar veya kamıştan üretilen kristallendirilmiş sakaroz ile nişasta kökenli izoglukoz, likid ya da kurutulmuş halde glukoz şurubu, sakaroz veya invert şeker veya her ikisinin karışımının suda çözünmesinden meydana gelen şeker çözeltisi ve invert şeker şurubu ile inülin şurubu) imalini gerçekleştiren mükellefler,

- e- e- E-fatura uygulamasına kayıtlı bulunan mükelleflerden demir ve çelik (GTİP:72) ile demir veya çelikten eşyaların (GTİP:73) imali, ithal ve ihracı faaliyetinde bulunan mükellefler,
- f- Tarım ve Orman Bakanlığı'nca gübre üretim ve tüketiminin kayıt altına alınmasına yönelik oluşturulan Gübre Takip Sistemi'ne kayıtlı kullanıcılar,
- g- E-fatura uygulamasına kayıtlı olan ve 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 25 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler.

12. Serbest meslek erbabından;

- a) 01.09.2019 tarih itibariyle faaliyetine devam etmekte olanlar 01.01.2020 tarihine,
- b) 01.09.2019 tarihinden (bu tarih dahil) itibaren faaliyetine başlayacak olanlar ise işe başladıkları ayı izleyen 3 üncü ayın sonuna,

kadar e-serbest meslek makbuzu uygulamasına dahil olmaları ve bu tarihlerden itibaren serbest meslek makbuzu belgelerini e-serbest meslek makbuzu olarak düzenlemeleri zorunlu hale getirilmektedir.

13. E-fatura uygulamasına geçmek zorunda olan mükelleflerden faaliyetleri gereği aynı zamanda müstahsil makbuzu düzenlemek zorunda olanlar, 01.01.2020 tarihten itibaren düzenleyecekleri müstahsil makbuzlarını e-müstahsil makbuzu uygulaması kapsamında "E-Müstahsil Makbuzu" olarak düzenlemeleri zorunlu hale getirilmektedir.

14. E-sigorta poliçesi, e-gider pusulası, e-döviz alım-satım belgesi uygulamaları da tebliğe eklenerek hali hazırda kâğıt ortamda düzenlemek, muhafaza ve ibraz etmek durumunda kalınan söz konusu belgelerin isteğe bağlı olarak elektronik ortamda elektronik belge olarak düzenlenip, muhafaza ve ibraz edilmesine imkân verilmektedir.

15. Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nde belirtilen şehirlerarası tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetiyle iştigal eden D1 yetki belgeli işletmelerin 01.01.2020 tarihine kadar e-bilet uygulamasına geçmeleri, bu tarihten sonra düzenleyecekleri yolcu biletlerini ve yolcu listelerini de e-bilet uygulaması kapsamında, e-bilet ve e-bilet yolcu listesi olarak düzenlemeleri zorunlu hale getirilmektedir.

16. Yerli veya yabancı film gösteriminde bulunan Sinema işletmelerinin, 01.01.2020 tarihine kadar e-bilet uygulamasına dahil olması ve düzenlenen her e-biletin ayrıca Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlarda da bilgi fişi yoluyla kayıt edilmesi ve Gelir İdaresi Başkanlığı'na e-bilet raporlarının iletilmesi zorunlu hale getirilmektedir.

17. Sigorta şirketlerinin, 01.01.2020 tarihine kadar gerekli başvurularını yaparak e-sigorta komisyon gider belgesi uygulamasına dahil olmaları ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri sigorta komisyon gider belgelerini e-sigorta komisyon gider belgesi olarak elektronik ortamda düzenlemeleri ve alıcılarının talebi doğrultusunda elektronik ya da kâğıt ortamda teslim etmeleri zorunlu hale getirilmektedir.

18. Elektronik defter ve berat dosyalarının mükelleflerin muvafakatnameleri ile Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan izin alan özel entegratörler ile 3568 Sayılı Kanunla yetkilendirilen Meslek Mensuplarının mali mühürleri ya da elektronik imzaları ile de imzalanabilmesi/onaylanabilmesi, e-defter uygulamasına yüklenebilmesi ve berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halinin alınabilmesine imkân sağlanmaktadır.

19. Elektronik defter dosyaları ile bunlara ilişkin berat dosyalarının ikincil kopyalarının gizliliği ve güvenliği sağlanacak şekilde elektronik defter saklama hizmetleri yönünden teknik yeterliliğe sahip ve Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan bu hususta izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemlerinde ya da Gelir İdaresi Başkanlığı'nın bilgi işlem sistemlerinde 01.01.2020 tarihinden itibaren asgari 10 yıl süre ile muhafaza edilmesi zorunlu hale getirilmektedir.

Saygılarımızla,

BİROL CİHANOĞLU
Yeminli Mali Müşavir

EK:

Elektronik Defter ve Belge Uygulamalarına İlişkin Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ Taslağı

(*Duyularımızda yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem yapmadan önce ve sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için Yeminli Mali Müşavirliğimiz ile iletişime geçebilirsiniz.